

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Erast Fandorinin tutkimuksia -sarja**
Tekijä **Boris Akunin**
Julkaistu 1988–
Suomennos Anton Nikkilä, Kari Klemelä
(7 kirjaa, 2001–2016)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☒ Vallan kritiikki
☐ Seksuaalisuus tai alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

1800-luvun lopun Venäjälle sijoittuvat, taitavasti aikaan ja paikkaan punotut Erast Fandorin - rikosromaanit olivat erittäin suosittuja Venäjällä, samoin Suomessa. Akunin – oikealta nimeltään Grigori Tšhartšvili – vastustaa Putinin hallintoa ja joutui maanpakoon. Hänen kirjansa poistettiin myynnistä. Poliisit iskivät julkaisemista yhä yrittäneeseen kustantamoon takavarikoiden sen varaston. Joulukuussa 2023 Venäjä lisäsi Akuninin "terroristien ja ääriainesten" listalleen ja 2025 hän sai 14 vuoden vankeustuomion "terrorismin oikeuttamisesta".

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Riadin tytöt**
Tekijä **Rajaa Alsanea**
Julkaistu 2005
Suomennos Sampsa Peltonen (2008)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☒ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☒ Vallan kritiikki
☐ Seksuaalisuus tai alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Saudiarabialaisen Rajaa Alsanean esikoisteos kuvaa maanläheiseen sävyyn neljän nuoren saudinaisen elämää. Arjen puheet ja huolet treffeistä, sydänsuruista ja seksistä eivät poikkea meidän tuntemastamme maailmasta. Libanonissa julkaistu kirja osoitti kuitenkin samalla naista alistavat mekanismit, ja sen julkaisua hankaloitettiin Saudi-Arabiassa. Kirja levisi laajalti mustilla markkinoilla. Tämän ja julkisen huomion vuoksi kielto peruttiin.

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYISTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYISTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Orjattaresi**
Tekijä **Margaret Atwood**
Julkaistu 1985
Suomennos Matti Kannosto (1986)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☒ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☒ Vallan kritiikki
☐ Seksuaalisuus tai alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Kanadalaisen Edmontonin koululautakunta poistatti noin 200 kirjaa koulukirjastoista syksyllä 2025. Yksi niistä oli Kanadan tunnetuimman kirjailijan, Margaret Atwoodin *Orjattaresi*. Se on kuvaus tulevaisuudesta, jossa uskonnolliset fundamentalistit ovat vallassa. Naiset alistetaan synnytyskoneiksi ja heiltä kielletään muun muassa lukeminen. Kirjaan perustuva vuoden 2017 tv-sarja teki siitä maailmankuulun. Yhdysvalloissa kirja on kielletty ainakin 106 koulukirjastossa. PEN America teetti kirjasta palamattoman kappaleen, jonka se myi huutokaupassa 130 000 dollarilla. Atwood testasi itse kirjan liekinheittimellä.

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Kiekkokaupunki, Me vastaan te, Voittajat**
Tekijä **Fredrik Backman**
Julkaistu 2016, 2017, 2021
Suomennos Riie Heikkilä (2017, 2018), Katriina Huttunen (2023)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☒ HLBTQ+ -teemat	☐ Vallan kritiikki
☐ Seksuaalisuus tai alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Ruotsalaiskirjailijan trilogia kertoo pienelle paikkakunnalle tärkeästä jääkiekkjoukkueesta. Urheilu voi yhdistää ihmisiä, mutta urheilun parissa tapahtuneen raiskauksen vaikutukset voivat pirstoa yhteisön. Viha kasvaa lopulta traagisiin mittoihin. Venäjällä kirjakauppojen oli poistettava kirjat myynnistä, koska niiden väitettiin sisältävän HLBTQ+-aineistoa. Valko-Venäjä kielsi kirjat "haitallisina kansallisille intresseille", mitä se sitten tarkoittaneekaan. Pohjois-Carolinalainen koulu poisti 2018 *Kiekkokaupungin* "vulgaarina" ja aiheeltaan "tarpeettomana".

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYSTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYSTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Wall and Piece**
Tekijä **Banksy**
Julkaistu 2005
Suomennos –

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☒ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☒ Vallan kritiikki
☐ Seksuaalisuus tai alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Helmikuussa 2025 Israelin poliisi teki iskun Educational Book Shopiin miehityssä Itä-Jerusalemmissä. Se takavarikoi noin 250 kirjaa ja pidätti kaksi kirjakauppiasta. Syyksi sanottiin terrorismiin kiihottaminen. Todisteiden puutteessa kauppiat vapautettiin. Poliisi iski uudelleen maaliskuussa takavarikoiden 50 kirjaa. Joukossa oli palestiinalaisia tukevan brittitaitelija Banksyn kirjoja sekä professorien Ilan Pappé ja Noah Chomsky teoksia. Pidätetyt kauppiat vapautettiin ilman syytteitä ja suurin osa kirjoista palautettiin. Nyt kirjakauppa myy jälleen Banksyn kirjoja.

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYSTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Toinen sukupuoli**
Tekijä **Simone de Beauvoir**
Julkaistu 1949
Suomennos Annikki Suni (1980),
Iina Koskinen et alii (2009)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☒ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☐ Vallan kritiikki
☐ Seksuaalisuus tai alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

De Beauvoir käy laajasti läpi naiseutta, sen kehitystä ja ehtoja feminismiin klassikkoteoksessaan. Kirjailijan näkemys naisen asemasta ei sopinut Francon diktatuurin maailmankuvaan. Kirjan argentiinalainen käännös kiellettiin Espanjassa 1955. Kielto kumoutui 1975, jolloin diktatuuri kaatui. Täydellinen laitos ilmestyi Espanjassa 1998. Teos lisättiin heti ilmestyttyään Vatikaanin 1560–1966 ylläpitämälle kieltolistalle Index Librorum Prohibitorum.

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYSTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Hautuukoti**
Tekijä **Alison Bechdel**
Julkaistu 2006
Suomennos Taina Aarne (2009)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☒ HLBTQ+ -teemat	☐ Vallan kritiikki
☒ Seksuaalisuus tai alastomuus	☐ Väkipalva

Taustatietoa

Bechdelin omaelämäkerrallinen sarjakuva joutui 2014 Etelä-Carolinassa poliittiseen ryöpytykseen. Edustajanhuoneen komitea halusi leikata 52 000 dollaria erään koulun rahoituksesta, ellei se poista *Hautuukotia* kesän lukulistaltaan. Hanke osin kaatui, mutta kirja on ollut jatkuvasti kieltojen kohteena Yhdysvaltain ja nyt Kanadankin kouluissa. Sitä on syytetty "pornografiseksi", "marxilaiseksi vallankumoukseksi" ja "lesbouden markkinoinniksi". *Hautuukoti* kuvaa tekijän lapsuutta sekä seksuaalista heräämistä ja elämää lesbona.

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Fahrenheit 451**
Tekijä **Ray Bradbury**
Julkaistu 1953
Suomennos Juhani Koskinen (1966),
Einari Aaltonen (2019)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☒ Vallan kritiikki
☐ Seksuaalisuus tai alastomuus	☐ Väkipalva

Taustatietoa

Kuvaus yhteiskunnasta, jossa kirjat ovat kiellettyjä. Palomiesten tehtävä on polttaa löydetty kirjat. Ei yllätä, että valtion sensuurista varoitettava kirja on joutunut kieltäjien kynsiin useissa maissa. Apartheidin aikaisessa Etelä-Afrikassa se kirjan sisältöön sopivasti jopa poltettiin tuhansien muiden kiellettyjen kirjojen kanssa. Yhdysvalloissa se on kielletty useissa kouluissa "vulgaarisuuden" ja "rivouden" vuoksi. Texasilaisessa koulussa se yritettiin kieltää, koska kirjassa paloivat Raamatutkin.

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYSTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYSTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Runoja 1914–1956**
Tekijä **Bertolt Brecht**
Julkaistu 1914–1956
Suomennos Brita Polttila (1964)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☒ Vallan kritiikki
☐ Seksuaalisuus tai alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Runoilija ja näytelmäkirjailija Bertolt Brechtin kirjat päätyivät natsien kirjarovioihin ensimmäisten joukossa 1933. Näytelmätkin kiellettiin. Hän pakeni Suomenkin kautta Yhdysvaltoihin, jossa vasemmistolaisena joutui 1947 "epäamerikkalaista toimintaa" tutkivan komitean kuulusteluun 1947. Hän pakeni Eurooppaan ja päätyi Itä-Saksaan sekä Itävallan kansalaiseksi. Brechtin runous on analyttistä mutta selkeää, yhä iskevän tehokasta. Runot ulottuvat rakkausteemoista poliittiseen agitaatioon.

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Kellopeliappelsiini**
Tekijä **Anthony Burgess**
Julkaistu 1962
Suomennos Moog Konttinen (1991)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☒ Vallan kritiikki
☐ Seksuaalisuus tai alastomuus	☒ Väkivalta

Taustatietoa

PEN American kokoaman listan mukaan lukuvuoden 2024–2025 kiellettiin kirja Yhdysvaltain kouluissa, 23 kieltoa. Siis 62 vuotta kirjan ilmestymisen jälkeen. Kirja on suorasukainen dystopia maailmasta, jossa raakuus vallitsee. Lontoolainen Alex kuuluu väkivaltaiseen jengiin ja joutuu vankilaan. Terapia ei auta, koska maailma ei ole muuttunut. 1973 poliisi pidätti Utahissa kirjakauppiaan kirjan myymisestä. Hänet vapautettiin, mutta painostus oli niin kovaa, että omistaja sulki kaupan ja muutti pois.

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYSTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYSTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Da Vinci -koodi**
Tekijä **Dan Brown**
Julkaistu 2003
Suomennos Pirkko Biström (2004)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☒ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☐ Vallan kritiikki
☐ Seksuaalisuus tai alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Jännityskertomus, jossa katolinen kirkko peittelee sitä, että Jeesus ja Maria Magdalena menivät naimisiin ja saivat lapsia. Useat kirkkokunnat nousivat kirjaa vastaan. Libanon kielsi arabiankielisen kirjan levityksen 2004. Vatikaani ei kieltänyt kirjaa, mutta Uskonopin kongregaation johtaja kritisoi sitä voimakkaasti uskon vääristämisestä ja vaati kirjasta tehdyn elokuvan boikotoitintia. Elokuva boikotoitiinkin kirjaa laajemmin. Se kiellettiin muun muassa Egyptissä, Pakistanissa, Valko-Venäjällä, Jordaniassa, Syyriassa ja Iranissa. Syynä oli uskonnon uudelleentulkinta.

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYSTÄ
KIRJOISTA.

pen
FINLAND

**SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA**

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Villijoutsenet,
Lentäkää villijoutsenet**
Tekijä **Jung Chang**
Julkaistu 1991, 2025
Suomennos Kaarina Turtia (1992),
Riina Vuokko (2026)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☒ Vallan kritiikki
☐ Seksuaalisuus tai alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Britanniassa asuvan Changin vanhemmat olivat Kiinan kommunistisen puolueen virkailijoita. Tämä takasi perheelle turvatun aseman – kunnes kulttuurivallankumous syöksi heidät kurjuuteen vuonna 1967. Omaelämäkerrallinen *Villijoutsenet* kuvaa kolmen sukupolven elämää Kiinassa ja Maon ajan kauhuja. *Lentäkää villijoutsenet* jatkaa tekijän perhehistorian ja Kiinan kuvausta. Changin kaikki kirjat ovat kiellettyjä Kiinassa.

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYSTÄ
KIRJOISTA.

pen
FINLAND

**SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA**

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Nälkäpeli-sarja**
Tekijä **Suzanne Collins**
Julkaistu 2008–2025
Suomennos Helene Bützow (2008–2025)

Mikä on kieltämisen syy?

☒ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☒ Vallan kritiikki
☐ Seksuaalisuus tai alastomuus	☒ Väkivalta

Taustatietoa

Viisiosainen *Nälkäpeli* kuvaa tiukkaa diktatuuria, jossa kansaa viihdytetään seuraamalla nuorten kamppailua kuolemaan asti. Se on kielletty useissa kouluissa Yhdysvalloissa. Syiksi mainitaan "perhevastaisuus", okkultismi ja raaka kieli. Kyse on kuitenkin kirjojen teemasta: sorron vastustaminen ja kapinallisuus. Thaimaan sotilasjunta kielsi 2014 kirjasta juontuvan kolmen sormen tervehdyksen. Mielenosoittajat käyttivät sitä juntan vastaisissa mielenosoituksissa.

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Kuinka lukea Aku Ankkaa**
Tekijät **Ariel Dorfman ja Armand Mattelart**
Julkaistu 1971
Suomennos Markku Koski (1980)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☒ Vallan kritiikki
☐ Seksuaalisuus tai alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Chilessä ilmestynyt kirja analysoi Disneyn sarjakuvia marxilaisesta näkökulmasta. Se kritisoi niitä yhdysvaltalaisesta kulttuuri-imperialismista. Kirjasta tuli heti menestys monissa Latinalaisen Amerikan maissa ja kirja käännettiin useille kielille. Kenraali Pinochetin juntan vallankaappauksen jälkeen 1973 se kiellettiin Chilessä, ja niitä poltettiin kirjarovioissa. Chilen laivasto upotti viimeiset 5 000 kappaletta kirjaa mereen.

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYISTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYISTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Miksi en enää puhu valkoisille rasismista**
Tekijä **Reni Eddo-Lodge**
Julkaistu 2017
Suomennos Saana Rusi (2021)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☒ Sukupuoliroolit
☒ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☐ Vallan kritiikki
☐ Seksuaalisuus tai alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Presidentti Trumpin hallinto määräsi keväällä 2025 laivastoakatemian poistamaan kirjastostaan 381 kirjaa. Poistot kohdistuivat pääosin vähemmistöjä, sukupuolirooleja, syrjintää, rotua, mustien historiaa ja eriarvoisuutta käsitteleviin kirjoihin. Adolf Hitlerin *Mein Kampf*in kaksi kappaletta jäivät yhä hyllyyn. Britti Eddo-Lodgen kirja puhuu niistä asioista, jotka kirjaston puhdistus pyrkii syrjäyttämään: mustien historian häivyttämisestä sekä luokan ja rodun yhteydestä.

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Nälkápalkalla**
Tekijä **Barbara Ehrenreich**
Julkaistu 2001
Suomennos Leena Tamminen (2003)

Mikä on kieltämisen syy?

☒ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☒ Vallan kritiikki
☐ Seksuaalisuus tai alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Ehrenreich oli tutkiva journalisti, joka yritti elää vähimmäispalkalla työskennellen muun muassa tarjoilijana ja siivoojana. Tulot eivät riittäneet asumiseen ja ruokaan pitkistä työpäivistä huolimatta. Kirja kuvaa Yhdysvaltojen köyhien kurjuutta ja sosiaaliturvan olemattomuutta. Se onkin kielletty useissa kouluissa sellaisista syistä kuin "marxilaista paasausta", "uskontoa halventava" ja "kapitalismia vääristävä". Kansasilaisessa kirjastossa se kiellettiin "alaikäisille haitallisena".

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYSTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYSTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos	Kunnon sotamies Švejk maailmansodassa
Tekijä	Jaroslav Hašek
Julkaistu	1923
Suomennos	Useita suomennoksia vuodesta 1935, uusin Eero Balk (1991)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☒ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☒ Vallan kritiikki
☐ Seksuaalisuus tai alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Tšekkoslovakialaisen Hašekin hersyvä satiiri sodasta, esivallasta ja armeijasta, joiden hölmöyttä se pilkkaa. Päähenkilö, koirakauppias Josef Švejk on salaovela mies, joka luovii onnistuneesti kaiken outouden keskellä. Tšekkoslovakian armeija kielsi kirjan lukemisen 1925, Puola takavarikoi painoksen 1928 ja Bulgaria kielsi kirjan 1935. Suomessa Tulenkantajat-lehden päätoimittaja Erkki Vala tuomittiin jumalanpilkasta kahdeksi kuukaudeksi vankeuteen hänen julkaistuaan otteen kirjasta 1935. Korkein oikeus kumosi tuomion, sillä kirjaa sai vapaasti ruotsiksi. Kirja julkaistiin pian suomeksikin.

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos	Siddhartha
Tekijä	Herman Hesse
Julkaistu	1922
Suomennos	Aarno Peromies (1966)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☒ Vallan kritiikki
☒ Seksuaalisuus tai alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Siddharthan kieltöhistoria: natsi-Saksa, Florida ja Texas. Kirjaa ei suoraan kielletty tai tuhottu natsi-Saksassa, mutta uusia painoksia ei otettu vuoden 1935 jälkeen ja Hessen teokset määriteltiin pasifistishenkisinä ei-toivotuiksi. Siddhartha jättää turvaton elämän ja etsii totuutta uskonnosta, askeesista ja rakkaudesta päätyen panteismiin. Yhdysvaltojen joissakin kouluissa vähäeleinen kirja kiellettiin säädyttömänä: Siddhartha saa pojan avioliiton ulkopuolella. Hesse sai Nobelin kirjallisuuspalkinnon 1946.

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYSTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYSTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Punainen omena,
Puut kasvavat vielä**
Tekijä **Nazim Hikmet**
Julkaistu **-1963**
Suomennos **Brita Polttila (1972, 1978)**

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille
tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☒ Vallan kritiikki
☐ Seksuaalisuus tai
alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Turkin suurimpiin runoilijoihin lukeutuva Hikmet istui ison siivun elämästään Turkin vankiloissa ja kuoli maanpaossa Neuvostoliitossa 1963. Hänen runoutensa sisältää herkkiä arjen aineksia, kuten "lapsista kaunein on vielä kehdoissaan" sekä kommunistisesta ideologiasta nousevia kamppailun kuvauksia. Hänen tuotantoaan on sävelletty paljon, Suomessa esimerkiksi Ultra Bran esittämä "Lähetäkää minulle kirjoja". Hikmetin koko tuotanto oli kielletty Turkissa 1938–1965. Vuonna 2009 hänelle myönnettiin symbolisesti takaisin kansalaisuus sekä tunnustus merkittävänä runoilijana.

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Leijapoika**
Tekijä **Khaled Hosseini**
Julkaistu **2003**
Suomennos **Erkki Jukarainen (2004)**

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille
tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☒ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☐ Vallan kritiikki
☒ Seksuaalisuus tai
alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Kahden pojan ystävyys 1970-luvun Kabulissa yli yhteiskuntaluokkien ja kansallisuuserojen. Maa tuhoutuu neuvostomiehityksessä ja Talibanien julmassa hallinnassa. Samalla katoavat ystävyyden mahdollisuudet. PEN America laskee kirjan tulleen kielletyksi 115 koulukirjastossa 2021–2025. Tämä tekee siitä maan 9:ksi kielletyimmän kirjan koulukirjastoissa. Kieltäjät syyttivät kymmeniä miljoonia myynnyttä, ainakin 42 kielelle käännettyä kirjaa loukkaavasta kielestä ja seksikohtauksista.

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYISTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYISTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Ole luonani aina**
Tekijä **Kazuo Ishiguro**
Julkaistu 2005
Suomennos Helene Bützow (2005)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☒ Vallan kritiikki
☒ Seksuaalisuus tai alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Tieteistarina, jossa maailmalta suljetussa sisäoppilaitoksessa kasvatetaan lapsia elintenluovuttajiksi. Yksi heistä, 31-vuotias Kathy alkaa muistella lapsuuttaan ja ystäviään sekä yrittää hahmottaa häneltä piilossa pidettyä maailmaa. Kirja on poistettu useista koulukirjastoista Yhdysvalloissa. Floridassa syynä oli vuoden 2024 laki, joka kieltää seksuaalisen sisällön kouluissa. Syy lieenee kuitenkin enemmän kirjan sanomassa saada ihmiset ajattelemaan maailmaa ympärillään. Japanilaissyntyinen britti Ishiguro sai kirjallisuuden Nobel-palkinnon 2017.

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Pimeyden vasen käsi**
Tekijä **Ursula K. Le Guin**
Julkaistu 1969
Suomennos Kalevi Nyytäjä (1976)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☒ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☐ Vallan kritiikki
☐ Seksuaalisuus tai alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Tieteiskirjallisuuden klassikko kuvaa planeettaa, jossa ihmiset eivät ole miehiä tai naisia vaan molempia, androgyynisiä. Näin Le Guin pohtii, millainen on yhteiskunta, jossa sukupuolella ei ole merkitystä. Moinen herättää raivoa USA:n konservatiivisissa ryhmissä. Kirjaa on yritetty poistaa useista kouluista sekä kirjastoista, ja siinä on toisinaan onnistuttukin. Kirja julkaistiin Neuvostoliitossa venäjäksi. Joulukuussa 2025 Venäjän poliisi takavarikoi kirjan kirjakaupoista ja se vedettiin myynnistä. Sen kysymystä sukupuolten roolista ei putinilainen hallinto salli.

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETTYISTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETTYISTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Veljeni Leijonanmieli**
Tekijä **Astrid Lindgren**
Julkaistu 1973
Suomennos Kaarina Helakisa (1974)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☒ Vallan kritiikki
☐ Seksuaalisuus tai alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Kun Astrid Lindgrenin tšekkoslovakialainen kustantamo kieltäytyi julkaisemasta *Veljeni Leijonanmieltä*, kääntäjä Jarka Vrbová nakutti kirjoituskoneella 30 kopiota maanalaiseen levitykseen 1980–1982. Niistä on kolme jäljellä, ja Svenska PEN julkaisi näköispainoksen 2025. Valtiollisen kustantamon arveltiin arastelleen tarinan kuvauksia kahden nuoren veljeksien kuolemasta ja elämästä satumaailmassa sen jälkeen. Oikeampi arvio lienee se, että kirja puhuu pahasta ja hyvästä, pelosta ja rohkeudesta sekä kamppailusta vapauden puolesta. Kirja julkaistiin tšekiksi 1992.

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYISTÄ
KIRJOISTA.

pen
FINLAND

**SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA**

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Valtakunta-sarja**
Tekijä **Sarah J. Maas**
Julkaistu 2015–
Suomennos Sarianna Silvonen (2019–)

Mikä on kieltämisen syy?

☒ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☐ Vallan kritiikki
☒ Seksuaalisuus tai alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Utahin osavaltion lain mukaan kirja kielletään kaikissa 41 koulupiirissä, mikäli kaksi piiriä sen kieltää. Ensimmäiset koko osavaltion koulujen kirjakiellot tehtiin 2024. Kiellettyjä kirjoja oli 13, joista 12 naisten kirjoittamia. Kaikki ne todettiin "pornografisiksi tai säädyttömiksi". Sarah J. Maasin *Valtakunta*-sarja kuului kiellettyihin. Etelä-Carolinakin kielsi Maasin kirjat kouluista. Joka vuosi kymmenet koulupiirit kieltävät tuotteliaan ja suositun Maasin fantasiateoksia. Maasin tarinat voimaannuttavat nuoria kertoessaan toisenlaisesta maailmasta.

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYISTÄ
KIRJOISTA.

pen
FINLAND

**SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA**

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Kommunistisen puolueen manifesti**
Tekijät **Karl Marx ja Friedrich Engels**
Julkaistu 1848
Suomennos Useita suomennoksia vuodesta 1905

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☒ Vallan kritiikki
☐ Seksuaalisuus tai alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Kiellettyjen kirjojen klassikko. Se kuvaa historian luokkataisteluna ja esittää tuotantovälineiden yhteisomistusta. Kirja on kielletty muun muassa Venäjällä 1882, natsi-Saksassa – se joutui kirjarovioon 1933 – ja Turkissa 1848–2013. Katolinen yliopisto Milwaukeeessa antoi kirjan 1950-luvulla opiskelijoille vain erityisluvalla. Lista lainaajista toimitettiin arkkipiispalle. Yhdysvaltain miehityshallinto poistatti 1946 Saksassa kirjastoista Hitlerin, Mussolinin ja Marxin kirjat. Vielä 1989 Grenadan tulli takavarikoi manifestin rajalla. Teos on julkaistu yli 200 kielellä.

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Sinisimmät silmät**
Tekijä **Toni Morrison**
Julkaistu 1970
Suomennos Seppo Lojonen (1994)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☒ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☐ Vallan kritiikki
☒ Seksuaalisuus tai alastomuus	☒ Väkivalta

Taustatietoa

Sinisimmät silmät on Yhdysvalloissa kieltolistojen kärjessä. Ennätykselliset 105 koulupiiriä on kieltänyt kirjan vuodesta 2021. Morrisonin esikoisromaani kuvaa kaihtelemattoman todellisesti mustien kokemuksia, orjuuden jättämää traumaa, rasismia ja seksuaalista väkivaltaa. Nämä aiheet sekä afroamerikkalaisten historian kuvaaminen tekevät siitä kieltäjien keskeisen kohteen. Morrison sai Nobelin kirjallisuuspalkinnon 1993, koska hän "herättää eloon olennaisen puolen amerikkalaisesta todellisuudesta".

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYISTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYISTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Hiroshiman poika**
Tekijä **Keiji Nagazawa**
Julkaistu 1973
Suomennos Kaija-Leena Ogihara (1985)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☒ Vallan kritiikki
☐ Seksuaalisuus tai alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Yhdysvallat pudotti atomipommin Hiroshimaan 6.8.1945. Nagazawan osin omaelämäkerrallinen sodanvastainen manga-klassikko kertoo siitä Gen-pojan kokemuksina. Tuhon täydellisyys ja julmuus näkyy kuvissa ja kerronnassa. Kirja kertoo omankin armeijan julmuuksista ja kritisoi keisaria. Tämä herätti kieltohalua, ja 2012 kirja kiellettiin Matsuessa "tappiomielialan" lietsomisen vuoksi. Kielto jouduttiin perumaan. Izumisanon pormestari päätti 2014 poistaa kaikki Nagazawan kouluissa olevat 128 kirjaa, mutta moni koulu kieltäytyi. Suomeksi on julkaistu vain osa 10 kirjan sarjasta.

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYSTÄ
KIRJOISTA.

pen
FINLAND

**SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA**

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Häpeä**
Tekijä **Taslima Nasrin**
Julkaistu 1993
Suomennos Suomentajaa ei mainittu (1995)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☒ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☒ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☐ Vallan kritiikki
☐ Seksuaalisuus tai alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Bangladeshilainen gynekologi Nasrin on feministi ja uskontojen ääriainesten vastustaja. Näkemystensä ilmaisun vuoksi Nasrinia vainottiin ja hänen tappamistaan vaativia fatwoja langetettiin. Hän pakeni 1994 ja on Ruotsin kansalainen. *Häpeä* on romaani Bangladeshin 1992 mellakoista, joissa tapettiin, ryöstettiin ja raiskattiin maan hinduja. Teos kiellettiin pian Bangladeshissa, mutta sitä ehdittiin silti myydä ennen kieltoa kymmeniä tuhansia. Useat hänen kirjoistaan ovat kiellettyjä maassa, samoin osassa Intiaa. Nasrin sai Euroopan parlamentin Saharov-palkinnon 1994 ihmisoikeustyöstään.

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYSTÄ
KIRJOISTA.

pen
FINLAND

**SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA**

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Kabulin tyttöjen salaisuus**
Tekijä **Jenny Nordberg**
Julkaistu 2015
Suomennos Irmeli Ruuska (2015)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☒ Uskonnon kritiikki
☒ HLBTQ+ -teemat	☐ Vallan kritiikki
☐ Seksuaalisuus tai alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Ruotsalaistoimittajan koskettava reportaasi afgaanityöistä, jotka puetaan pojiksi, jotta he selviytyvät talibanien hirmuvallan alla. Texasin kansanedustaja Matt Krause laati 2021 yli 850 kirjan listan, jotka tulisi poistaa kouluista. Ne käsittelivät rotua, seksuaalisuutta tai "epämukavaksi koettua historiaa". Nordbergin kirja oli listalla, sillä jotkut katsoivat sen edistävän transvestismiä. Kirja oli niiden 381 kirjan joukossa, jotka puolustusministeriö määräsi keväällä 2025 laivastoakatemian poistamaan kirjastostaan.

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Eternautti 1969**
Tekijät **Héctor Germán Oesterheld ja Alberto Breccia**
Julkaistu 1969
Suomennos Jarkko Sikiö (2022)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☒ Vallan kritiikki
☐ Seksuaalisuus tai alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Argentiinalainen Oesterheld oli Latinalaisen Amerikan arvostetumpia sarjakuvan käsikirjoittajia, Breccia oli sitä piirtäjänä. *Eternautti* ilmestyi alkujaan strippisarjana 1957–59. Se on väkevä yhdistelmä tieteistarinaa ja sodan sekä totalitarismin vastaisuutta. 1969 ilmestyi Breccian uusi versio. Netflix tuotti *Eternautista* tv-sarjan 2025. Vallan kaapannut sotilasjunta ei tyytynyt vain kieltämään Oesterheldin teoksia. Se tappoi hänet 1978, samoin hänen neljä tytärtään sekä kaksi vavyään.

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYISTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYISTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Vuonna 1984**
Tekijä **George Orwell**
Julkaistu 1949
Suomennos Oiva Talvitie (1950),
Raija Mattila (1999),
Jussi Tuomas Kivi (2021)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☒ Vallan kritiikki
☐ Seksuaalisuus tai alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Autoritaariset hallinnot ideologiasta riippumatta vihaavat Orwellia. *Vuonna 1984* ja *Eläinten vallankumous* kuvaavat viiltävästi totalitarismin syntyä ja käytäntöä. Neuvostoliitossa ne kiellettiin vuoteen 1988 asti. Venäjällä ne muodollisesti sallitaan, mutta niitä jakaneita syytettiin 2022 armeijan loukkaamisesta. Vuonna 1955 CIA lähetti kuusimailmapalloilla 260 000 *Vuonna 1984* -kirjaa Tšekkoslovakiaan, jossa se oli antikommunistisena kielletty. Nyt niitä poistetaan usein Yhdysvaltain kouluista ja kirjastoista. Floridalaisen kieltäjän mukaan *Vuonna 1984* "puolustaa kommunismia". Ympyrä sulkeutuu.

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Eläinten vallankumous**
Tekijä **George Orwell**
Julkaistu 1945
Suomennos Panu Pekkanen (1969),
Jussi Tuomas Kivi (2021)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☒ Vallan kritiikki
☐ Seksuaalisuus tai alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Autoritaariset hallinnot ideologiasta riippumatta vihaavat Orwellia. *Vuonna 1984* ja *Eläinten vallankumous* kuvaavat viiltävästi totalitarismin syntyä ja käytäntöä. Neuvostoliitossa ne kiellettiin vuoteen 1988 asti. Venäjällä ne muodollisesti sallitaan, mutta niitä jakaneita syytettiin 2022 armeijan loukkaamisesta. Vuonna 1955 CIA lähetti kuusimailmapalloilla 260 000 *Vuonna 1984* -kirjaa Tšekkoslovakiaan, jossa se oli antikommunistisena kielletty. Nyt niitä poistetaan usein Yhdysvaltain kouluista ja kirjastoista. Floridalaisen kieltäjän mukaan *Vuonna 1984* "puolustaa kommunismia". Ympyrä sulkeutuu.

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYISTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYISTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Heartstopper-sarja**
Tekijä **Alice Oseman**
Julkaistu kuusi osaa 2016–
Suomennos Oona Juutinen (2022–)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☒ HLBTQ+ -teemat	☐ Vallan kritiikki
☒ Seksuaalisuus tai alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Moniosaisen sarjakuvan teema on ikivanha: boy meets boy. Nuoren rakkauden, epävarmuuden ja itsetunnon teemat puhuttelevat nuoria ympäri maailmaa. Mutta: pariskunnat ovat samaa sukupuolta. Yhdysvalloissa kirjat onkin kielletty useissa kouluissa ja kirjastoissa, jopa "pornografisina", mikä on jo hyvin kaukana totuudesta. Iowassa on laki, joka kieltää seksiä käsittelevät kirjat kouluissa. Unkarissa Lira-kirjakauppa sai tuntevan sakon, kun se myi kirjaa ilman muovikäärettä ja ikärajaa. Turkissa se on myytävä ruskeassa kuoressa maininnalla "vaarallista lapsille".

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Tarina rakkaudesta ja pimeydestä**
Tekijä **Amos Oz**
Julkaistu 2002
Suomennos Kristiina Lampola ja Pirkko Talvio-Jaatinen (2007)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☒ Vallan kritiikki
☐ Seksuaalisuus tai alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Israelin tunnetuimman kirjailijan arvostetuin teos kiellettiin arabiankielisenä Israelissa. Omaelämäkerrallinen tarina kuvaa pojan kasvua ja perheen historiaa Jerusalemissa brittihallinnon viime vuosista alkaen. Israel kieltää kaikki kirjat, jotka on painettu Libanonissa ja Syyriassa. Ozin käännös ilmestyi israelilaisen sponsoroimana Beirutissa, eikä sitä saa laillisesti tuoda Israeliin. Sama kielto koskee muitakin hepreaksi kirjoitettavia israelilaisia, joita on julkaistu arabiaksi Libanonissa tai Syyriassa. Ne ovat arabiankielisen kirjallisuuden tärkeimpiä julkaisumaita.

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYSTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYSTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Lumi**
Tekijä **Orhan Pamuk**
Julkaistu 2002
Suomennos Tuula Kojo (2004)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☒ Vallan kritiikki
☐ Seksuaalisuus tai alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Joskus kirjojen kieltäjillä voi käydä huono tuuri. Turkilaisen Ispartan kaupungin hallinto vaati 2005 poistamaan Pamukin teokset kirjastoista, mutta niitä ei hyllyillä ollut. Bilecikin kaupungissa kiihkokansallisten polttorivioille löytyi Pamukin kirjojakin, kuten *Lumi*. Syy vihaan oli Pamukin haastattelu, jossa hän viittasi armenialaisten kansanmurhaan 1915. Pamuk joutui tästä oikeuteenkin, mutta syyte kariutui. *Lumi* kertoo Karsin kaupunkiin saapuvasta runoilijasta. Kirja kuvaa vertauskuvallisesti Turkin monia jännitteitä. Pamuk sai Nobelin kirjallisuuspalkinnon 2006.

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYSTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Tohtori Živago**
Tekijä **Boris Pasternak**
Julkaistu 1957
Suomennos Helvi Juvonen,
Juhani Konkka ja
Arvo Turtiainen (1958)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☒ Vallan kritiikki
☐ Seksuaalisuus tai alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Kun Pasternak ei saanut romaaniaan julki Neuvostoliitossa, hän toimitti sen italialaiselle kustantajalle Giangiacomo Feltrinellille. Kirjasta tuli kansainvälinen myyntimenestys. Teos asettuu historiassa yksilön puolelle, ei kollektiivin. Se toi Pasternakille Nobelin kirjallisuuspalkinnon 1958. CIA rahoitti kirjan venäjänkielisen laitoksen 1958. Ohuelle paperille painettua teosta salakuljetettiin Neuvostoliittoon monin eri keinoin. Kirja julkaistiin Neuvostoliitossa 1988. Putinin hallinto poisti 2003 sen koulujen lukulistalta. 2023 kirja kiellettiin floridalaisessa koulupiirissä.

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYSTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Pääoma ja ideologia**
Tekijä **Thomas Piketty**
Julkaistu 2019
Suomennos Maarit Tillman-Leino ja
Saana Rusi (2024)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille
tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☒ Vallan kritiikki
☐ Seksuaalisuus tai
alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Tulo- ja varallisuuserojen laaja analyysi sekä kritiikki oli liian herkkä asia Kiinan kommunistiselle puolueelle. Kiinalainen kustantaja vaati Kiinan korruptiota, tuloeroja ja hallinnon läpinäkymättömyyttä käsittelevän aineiston poistamista kirjasta. Ranskalainen taloustieteilijä Piketty ei hyväksynyt käännöksen sensurointia, ja kirja kiellettiin. Puoluejohtaja Xi on kehunut Pikettyn aiempaa teosta siitä, kuinka se käsitteli epätasa-arvoa Yhdysvalloissa.

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Kapteeni Kalsari -sarja**
Tekijä **Dav Pilkey**
Julkaistu 1997–
Suomennos Jaana Kapari-Jatta (2002–)

Mikä on kieltämisen syy?

☒ Ei sovellu lapsille
tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☒ HLBTQ+ -teemat	☐ Vallan kritiikki
☒ Seksuaalisuus tai
alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Yhdysvaltalaisen Dav Pilkeyn hulvattomasta lastenkirjasarjasta on julkaistu suomeksi useita kuvitettuja kirjoja. American Library Associationin mukaan sarja lukeutuu monena vuonna useimmin kiellettyihin tai kieltoyritysten kohteena olleisiin kirjoihin, erityisesti koulukirjastoissa. Sen pottahuumori on eräille aikuisille kauhistus, samoin lasten vitsailu koulusäännöistä. Kirjassa ollut samansukupuolinen pariskunta herätti sekin sensuurihalua. Nämä yhdistettynä kirjan mittavaan suosioon herättävät kirjankieltäjät.

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYSTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYSTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Ylikomisario Chen -sarja**
Tekijä **Qui Xiaolong**
Julkaistu 2000–
Suomennos Seitsemän suomennosta,
useita suomentajia
(2005–2013)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille
tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☒ Vallan kritiikki
☐ Seksuaalisuus tai
alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Shanghailainen murhatutkija Chen yrittää hoitaa työnsä korruptoitumatta yksipuoluemaan salaisen vallankäytön, rikkaiden röyhkeyden sekä puolueellisten tuomioistuinten ristiaallokossa. Hän rakastaa ruokaa ja klassista runoutta. Kirjat heijastavat Kiinan kehitystä. Kolme ensimmäistä romaania julkaistiin Kiinassa vahvasti sensuroituina. Niistä poistettiin kaikki viittaukset Shanghaihin, kuten katujen, kauppojen ja kaupungin nimet. Kun kirjojen arvostelutkin kiellettiin, Qui lopetti kirjojensa julkaisun Kiinassa. Shanghailainen Qui emigroitui Yhdysvaltoihin 1989.

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYSTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Ulkoilmaelämää,
Paksu nilkki**
Tekijä **Jean-Marc Reiser**
Julkaistu 1972, 1982
Suomennos Suomentajaa ei mainittu
(1992),
Jukka Heiskanen (1993)

Mikä on kieltämisen syy?

☒ Ei sovellu lapsille
tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☒ Käsittelee rasismia	☒ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☐ Vallan kritiikki
☒ Seksuaalisuus tai
alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Mikään ei ollut ranskalaiselle sarjakuvantekijä Reiserille pyhää. Hänen pikimusta ja makaaberi huumorinsa ruoski säälimättä kirkkoa, sotalaitosta, luonnonsuojelijoita, politiikkaa, perhe-elämää, lomahysteriaa, rahanhimoa ja seksiä. Ranskassa Reiser on lähes kanonisoitu piirtäjä. Hän sai Angoulêmen sarjakuvafestivaalin palkinnon, piirsi postimerkin ja hänelle nimettiin lyseo. Saksassa taas sensuuriviranomainen Bundesprüfstelle für jugendgefährdende Schriften kielsi 1980-luvulla Reiserin teoksia. Kielto kaatui oikeudessa. Reiserin iva ja huumori on yhä oivaltavaa, purevaa ja räävitöntä.

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYSTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Harry Potter -sarja**
Tekijä **J. K. Rowlings**
Julkaistu 1997–2007
Suomennos Jaana Kapari-Jatta (1998–2008)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☒ Vallan kritiikki
☐ Seksuaalisuus tai alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Israel kieltää kaikki Libanonissa ja Syyriassa painetut kirjat vihollismaiden tuotteina. Niissä julkaistaan jopa 80 prosenttia arabiankielisistä kirjoista. 2008 Israel kielsi arabiankielisen *Harry Potterin* ja *Pinokkion* tuonnin. 2019 tulli kielsi kirjailijoiden George Orwell, James Joyce, William Faulkner, Sylvia Plath, Susan Sontag, Nelson Mandela, Shakespeare, D. H. Lawrence, Orhan Pamuk ja Agatha Christie arabiaksi käännettyjen kirjojen tuonnin kirjamessuille. Nyt Israelissa saa myydä egyptiläistä *Harry Potteria*. *Pottereita* on kielletty usein Yhdysvaltain kouluissa noituudesta syytettynä.

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Kirjavarkaat**
Tekijä **Anders Rydell**
Julkaistu 2015
Suomennos Pekka Marjamäki (2016)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☒ Vallan kritiikki
☐ Seksuaalisuus tai alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Kirja kuvaa kattavasti natsien kirjavainoja. He tuhosivat ja varastivat miljoonia kirjoja valtaamissaan maissa. Rydell kiertää varkaiden jäljillä ja kertoo yrityksistä palauttaa varastetut kirjat omistajilleen. 2018 Ukrainan tv- ja radiokomitea kielsi kirjan venäjänkielisen käännöksen. Sen mukaan kirja sisälsi venäläistä propagandaa ja vääristi historiaa. Rydell kertoi Ukrainan kansantasavallan (1918–1921) aikana tapahtuneista 1 300 väkivaltaisesta pogromista, juutalaisvainosta. Kirja julkaistiin myöhemmin ukrainaksi käännettynä.

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYISTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYISTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Kertomus sokeudesta**
Tekijä **Jose Saramago**
Julkaistu 1995
Suomennos Erkki Kirjalainen (1997)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☒ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☒ Vallan kritiikki
☐ Seksuaalisuus tai alastomuus	☒ Väkivalta

Taustatietoa

Yhtäkkiä ihmiset alkavat sokeutua. Heidät eristetään sairaalaan, jossa hallitsee vahvemman oikeus. Näin portugalilainen Saramago pääsee kuvaamaan maailmaamme. Lukutaitoiset nauttivat Saramagon oivaltavasta ironiasta, mutta kirjojen kieltäjille löytyy väkivaltainen virke. Kirja kiellettiin 2024 Floridan ja Texasin koulupiireissä. Etelä-Korean Gyeongin lääni kielsi 2024 kirjan kouluissa seksuaalisena. Katolisen kirkon painostama Portugalin hallitus veti Saramagon *Jeesuksen Kristuksen evankeliumin* (1991) pois eurooppalaisen Aristeion-palkinnon ehdokkaista. Nobelin kirjallisuuspalkinto 1998

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Persepolis**
Tekijä **Marjane Satrapi**
Julkaistu 2000
Suomennos Taina Helkamo (2004)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☒ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☒ Vallan kritiikki
☒ Seksuaalisuus tai alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Iranin vallankumous 1979 mullistaa Marjin elämän. Elämä muuttuu ahtaammaksi uskonnon paineessa ja sukulaisia katoaa. *Persepolis* on iranilaisen Satrapin osin omaelämäkerrallinen sarjakuva nuoruudesta Iranissa sekä maanpaosta. Kirja kohtasi useita kieltoja Iranissa. Se kyseenalaisti uskonnon auktoriteetin ja arjen kuvauksessa on mukana alkoholia, seksiäkin. Samoista syistä se kiellettiin Yhdysvalloissa useissa kouluissa opetuksesta tai kirjastoista. Chicagossa kielto osin kaatui. Illinoisissa eräs vanhemmista ihmetteli koululautakunnalle: ”Miksi meidän pitää lukea muslimeista?”

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYSTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYSTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Mikko Maitomies**
Tekijä **Maurice Sendak**
Julkaistu 1970
Suomennos Kirsi Kunnas (1972)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☐ Vallan kritiikki
☒ Seksuaalisuus tai alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Lasten kuvakirjan unitarinat johdattavat pienen Mikon öiseen keittiöön kakkua leipomaan. Välillä hän kadottaa vaatteensa, ja tämä on pitänyt kirjan Yhdysvalloissa kiellettyjen listalla vuosikymmeniä. 1972 eräs kirjasto poltti kirjan, ja kieltoja kouluissa tulee yhä muutama vuosittain. Joissakin kirjastoissa Mikolle piirrettiin vaipat tai alushousut. *Hassut hurjat hirviöt* -kuvakirjaa (1963, suomeksi 1970) on pyritty Yhdysvaltain joissakin osissa kieltämään pelottavana ja noituutta sisältävänä.

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Sivuseikka**
Tekijä **Adania Shibli**
Julkaistu 2017
Suomennos Sampsa Peltonen (2024)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☒ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☒ Vallan kritiikki
☐ Seksuaalisuus tai alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Palestiinalaiskirjailijan teos kertoo todellisesta tapahtumasta: Israelin sotilaat tappavat beduiiniperheen 1949. He kaappaavat perheen teinityttären, joukkoraiskaavat ja murhaavat hänet. Journalisti yrittää selvittää tapahtunutta nykyajassa, mutta Palestiinan miehitys muodostuu esteeksi. Shiblille myönnettiin palkinto Frankfurtin kirjamesseilla 2023, mutta messut peruivat palkinnon. Sadat kirjailijat sekä PEN International protestoivat tätä vastaan ja moni boikotoi messuja. 2010 Israel kielsi kansalaisensa Shiblin matkan Beirutin kirjamesseille.

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYISTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYISTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Koko tuotanto**
Tekijä **Mihail Šiškin**
Julkaistu 1993–
Suomennos Vappu Orlov,
Sirpa Hietanen (2012–)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☒ Vallan kritiikki
☐ Seksuaalisuus tai alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Mihail Šiškin on vastustanut Putinin hallintoa Venäjällä jo pitkään. Hän kirjoittaa vaikuttavan kauniita romaaneja, kuten *Sinun kirjeesi*, venäjän kielestä ja kirjallisuudesta, kuten *Kaunokirjoituksia*, sekä yhteiskunnallista esseistiikkaa, kuten *Sota vai rauha*. Häneltä on suomennettu kahdeksan kirjaa. Venäjä julisti 2025 Šiškinin "ulkomaiseksi agentiksi". Tämä estää käytännössä teosten levityksen. Šiškin muutti Sveitsiin 1995. Itsekin Venäjällä kielletyn Boris Akuninin BAbooks julkaisee Venäjällä kiellettyjä kirjoja, myös Šiškinin.

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Luupäät-sarja**
Tekijä **Jeff Smith**
Julkaistu 1991–2004
Suomennos Jorma Penttinen (1994–2004)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☐ Vallan kritiikki
☐ Seksuaalisuus tai alastomuus	☒ Väkivalta

Taustatietoa

Yhdeksänosainen Walt Kellyn *Pogo*-sarjakuvan hengessä piirretty lempeä fantasiasarjakuva on toistuvasti kieltopyrkimysten kohteena Yhdysvalloissa. Leppo, Tahvo ja Auvo Luupää pakenevat kotoaan ja päätyvät outoon laaksoon lohikäärmeiden ja rottaolioiden armoille. Smith ällistyi kieltöhalusta. "*Luupäitä* on vastustettu 'poliittisten kantojen, rasismin ja väkivallan' vuoksi. Minulla ei ole aavistustakaan, mitä kirjaa nämä ihmiset lukevat." Tällaiset syytökset kertovat kirjailijan mukaan enemmän esittäjistään kuin kirjoista.

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYSTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYSTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Maus**
Tekijä Art Spiegelman
Julkaistu 1986, 1991
Suomennos Jukka Snell (1990, 1992)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☐ Vallan kritiikki
☒ Seksuaalisuus tai alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Maus kertoo tekijän holokaustista selvinneistä vanhemmista sekä heidän kokemustensa perheen elämään langettamasta pitkästä varjosta. Sarjakuva sai sekä muotonsa että sisältönsä vuoksi laajasti huomiota. Spiegelman sai 1992 Pulitzer-palkinnon. Kirjaa käytetään paljon kouluissa, mutta joissakin Texasin, Floridan ja Tennesseen kouluissa se on kielletty. Syy: alastomuus. Kirjassa on – piirretty – kuva, jossa tekijän äidistä näkyy ylävartaloa kylpyammeessa itsemurhan tehneenä. Venäjällä kirja poistettiin kirjakaupoista 2015, koska kannessa näkyy hakaristi.

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Risteily**
Tekijä **Mats Strandberg**
Julkaistu 2015
Suomennos Stella Vuoma (2016)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☒ HLBTQ+ -teemat	☐ Vallan kritiikki
☐ Seksuaalisuus tai alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Kielletty Valko-Venäjällä viestintäministeriön päätöksellä 4.8.2025, koska se "saattaa vahingoittaa Valko-Venäjän kansallisia intressejä". Ministeriö ei selvennä, mitä nämä intressit ovat. *Risteily* on trilleri, joka kertoo kesken matkaa kaikki yhteytensä maailmaan kadottavasta ruotsinlaivasta. Pelko ja muiden epäily ottavat vallan 1 200 matkustajasta. Venäjällä 2025 kirjavälittäjä vaati 37 kirjan poistamista kaupoista välittömästi, *Risteily* oli niistä yksi. Kirjailija arvelee, että syy voi olla henkilögalleriaan kuuluva homopari.

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYSTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYSTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Teurastamo 5**
Tekijä **Kurt Vonnegut**
Julkaistu 1969
Suomennos Juhani Jaskari (1970)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☒ Vallan kritiikki
☒ Seksuaalisuus tai alastomuus	☒ Väkivalta

Taustatietoa

Sodanvastainen klassikko on vuosikymmenestä toiseen korkealla Yhdysvaltain kouluissa ja kirjastoissa kiellettyjen kirjojen listalla. Vonnegutin musta huumori, pitelemätön kerronta ja kriittisyys purevat yhä. Kirjaa on syytetty ainakin näistä: jumalattomuus, säädyttömyys, rivous, saastaisuus, moraalittomuus ja epäisänmaallisuus. Se kiellettiin michiganilaisessa koulussa 1972 ja asia päättyi aina korkeimpaan oikeuteen asti. Se salli 1982 äänin 5–4 kirjan kouluissa, mutta monin lisäehdoin. Pohjois-Dakotan koulussa työnnettiin 1973 kirjan 32 kappaletta polttouuniin. So it goes.

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYSTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Candide**
Tekijä **Voltaire**
Julkaistu 1759
Suomennos L. Onerva (1914),
J. A. Hollo (1953),
Sampsu Laurinen (2024)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☒ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☐ Vallan kritiikki
☐ Seksuaalisuus tai alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Satiirinen ja terävä aateromaani kertoo viattoman Candiden vaelluksesta maailmalla. Hän näkee julmuuksia, sotia, ahneutta, kirkon rappiota ja vallanhimoa. Johtopäätös: tärkeintä on viljellä puutarhaansa. Sensuurin pelossa Voltaire levitti kirjaa mahdollisimman salassa. Sitä myytiinkin 20 000 kappaletta heti ilmestymisen jälkeen. Kirja kiellettiin pian Genevessä ja Ranskassa. Vatikaani lisäsi 1762 sen 1560–1966 ylläpitämälleen kirjojen kieltolistalle Index Librorum Prohibitorum. Kirjan ajankohtaisuudesta kertovat yhä uudet käännökset ja painokset.

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYSTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Perintö**
Tekijä **Nina Wähä**
Julkaistu 2019
Suomennos Sanna Manninen (2020)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☒ HLBTQ+ -teemat	☐ Vallan kritiikki
☐ Seksuaalisuus tai alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Tornionjokilaaksolainen Wähä kertoo kotiseutunsa 12-lapsisesta Toimin perheestä, jossa sortavan Pentti-isän pimeä puoli leimaa koko perheen elämää. Ruotsissa hyvin vastaanotetussa kirjassa perheenjäsenet kertovat kokemastaan omasta näkökulmastaan. Kielletty Valko-Venäjällä viestintäministeriön päätöksellä 4.8.2025, koska se "saattaa vahingoittaa Valko-Venäjän kansallisia intressejä". Tästä syystä maassa on kielletty 258 kirjaa. Ääriaineiston kieltolistalta löytyy lisäksi 123 virallisesti kiellettyä kirjaa. Kiellon takana voi olla se, että yksi kirjan monista henkilöistä on homoseksuaali.

TÄMÄ ON KIELLETTY KIRJA

Teos **Veren ja unien kylä, Neljä kirjaa, Kun aurinko kuoli**
Tekijä **Yan Lianke**
Julkaistu 2006, 2011, 2015
Suomennos Riina Vuokko (2024–2026)

Mikä on kieltämisen syy?

☐ Ei sovellu lapsille tai nuorille	☐ Sukupuoliroolit
☐ Käsittelee rasismia	☐ Uskonnon kritiikki
☐ HLBTQ+ -teemat	☒ Vallan kritiikki
☐ Seksuaalisuus tai alastomuus	☐ Väkivalta

Taustatietoa

Veren ja unien kylä kertoo todellisesta kiinalaisesta kylästä, jossa aids levisi kyläläisten myytyä vertaan. Kirja julkaistiin 2006 Kiinassa, mutta viranomaiset vetivät sen pois myynnistä kolmen päivän jälkeen. Se kielii heidän syyllisyydestään tapahtuneeseen. Maon kauden sorrosta kertova *Neljä kirjaa* ja surrealistissävynen unissakulkijoiden kylää kuvaava *Kun aurinko kuoli* eivät löytäneet kustantajaa Kiinassa. Ne julkaistiin Hongkongissa ja Taiwanissa. Tuottelias Yan kirjoittaa yhteiskunnallista ja vertauskuvallista satiiria, joka ei ole yksinvallan suosiossa missään.

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYSTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA

SKANNAA JA
LUE LISÄÄ
KIELLETYSTÄ
KIRJOISTA.

SUOMEN
KIRJASTO-
SEURA